

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 169/23

Λουξεμβούργο, 9 Νοεμβρίου 2023

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-598/21 | Všeobecná úverová banka

Καταχρηστική ρήτρα σε σύμβαση καταναλωτικής πίστης όταν προς εξασφάλιση εκπλήρωσης της σύμβασης έχει συσταθεί εμπράγματο ασφάλεια επί της οικογενειακής κατοικίας: ο δικαστής πρέπει να εκτιμήσει την αναλογικότητα μεταξύ της ευχέρειας του επαγγελματία να απαιτήσει το σύνολο του δανείου και της σοβαρότητας της αθέτησης από τον καταναλωτή των συμβατικών του υποχρεώσεων

Στη Σλοβακία, η τράπεζα Všeobecná úverová banka χορήγησε σε δύο πελάτες καταναλωτικό δάνειο με εικοσαετή περίοδο αποπληρωμής. Οι πελάτες συνέστησαν εμπράγματο ασφάλεια επί της οικογενειακής τους κατοικίας. Λόγω τρίμηνης καθυστέρησης ως προς την καταβολή ποσού περίπου 1000 ευρώ κατά το πρώτο έτος της σύμβασης, η τράπεζα ενεργοποίησε τη ρήτρα πρόωρης λύσης της συμβάσης. Η επίμαχη ρήτρα παρέχει τη δυνατότητα στην τράπεζα να αξιώσει την πρόωρη ολοσχερή εξόφληση του οφειλόμενου υπολοίπου και να επισπεύσει τον εξωδικαστικό πλειστηριασμό της οικογενειακής κατοικίας. Οι πελάτες ζήτησαν από σλοβακικό δικαστήριο να αναστείλει τον πλειστηριασμό ο οποίος, κατ' αυτούς, παραβιάζει τα δικαιώματά τους ως καταναλωτών.

Το σλοβακικό δίκαιο επιτρέπει την ενεργοποίηση μιας τέτοιας ρήτρας πρόωρης λύσης της συμβάσης αν ο δανειολήπτης καθυστερήσει επί τρίμηνο την καταβολή των δόσεων και αν ο δανειστής τηρήσει επιπροσθέτως την υποχρέωση όχλησης τουλάχιστον 15 ημέρες πριν από την άσκηση του δικαιώματος αυτού. Τα δικαστήρια δεν υποχρεούνται να ελέγχουν την αναλογικότητα της εν λόγω ρήτρας σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα της αθέτησης από τον καταναλωτή των υποχρεώσεών του με γνώμονα το ποσό και τη διάρκεια της πίστωσης. Το σλοβακικό δικαστήριο ερωτά το Δικαστήριο αν ένας τέτοιος δικαστικός έλεγχος είναι συμβατός με το δίκαιο της Ένωσης.

Το Δικαστήριο απαντά ότι **ο δικαστικός έλεγχος του ενδεχομένως καταχρηστικού χαρακτήρα της ρήτρας πρέπει να περιλαμβάνει τον έλεγχο της αναλογικότητάς της**. Συγκεκριμένα, διευκρινίζει ότι **η επίμαχη ρήτρα πρόωρης λύσης της συμβάσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για τις καταχρηστικές ρήτρες¹**.

Ο ανωτέρω έλεγχος περιλαμβάνει εξέταση της σοβαρότητας της αθέτησης από τον καταναλωτή των συμβατικών του υποχρεώσεων, όπως εξέταση του ποσού των ληξιπρόθεσμων δόσεων οι οποίες δεν καταβλήθηκαν σε σχέση με το συνολικό ποσό της πίστωσης και τη διάρκεια της σύμβασης. Περαιτέρω, **ο δικαστής πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις συνέπειες από την αποβολή του δανειολήπτη και της οικογενείας του από τη στέγη που αποτελεί την κύρια κατοικία τους**, δεδομένου ότι το δικαίωμα στην κατοικία είναι θεμελιώδες δικαίωμα. **Αν ο δικαστής καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η ρήτρα είναι καταχρηστική, πρέπει να την αφήσει ανεφάρμοστη**.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο

της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο της αποφάσεως και, εφόσον υπάρχει, η σύνοψή της](#) είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της.

Επικοινωνία: Ευαγγελία Λύκου ☎ (+352) 4303 2077

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

Ακολουθήστε μας!

¹ [Οδηγία 93/13/ΕΟΚ](#) του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές. Πράγματι, μολονότι είναι αληθές ότι η επίμαχη συμβατική ρήτρα επαναλαμβάνει διατάξεις του σλοβακικού δικαίου, εντούτοις δεν φαίνεται να πρόκειται για διατάξεις αναγκαστικού δικαίου. Μόνο, όμως, στην περίπτωση συμβατικών ρητρών που απηχούν νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις αναγκαστικού δικαίου μπορεί να θεωρηθεί ότι ο εθνικός νομοθέτης καθιέρωσε ισορροπία μεταξύ του συνόλου των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλομένων και, ως εκ τούτου, μπορεί να δικαιολογηθεί η εξαίρεση των ρητρών αυτών από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.